

BIJDRAGE TOT DE KENNIS VAN DE NEDERLANDSE ZOOCECIDIËN

Derde Supplement

door

W. M. DOCTERS VAN LEEUWEN, Leersum.

In deel XLVIII, 1938, p. 129-136, van dit tijdschrift verscheen het tweede supplement op de naamlijst van Nederlandse door dieren gevormde gallen. Bij de afsluiting van dit derde supplement is het aantal uit Nederland bekende gallen tot ruim duizend gestegen. Zonder twijfel zullen er nog vele nieuwe gevonden kunnen worden. Bijna alle opgenomen soorten bevinden zich van een of meer vindplaatsen in mijn gallenherbarium, dat ter beschikking van iedere onderzoeker staat en dat na mijn dood in het Botanisch Laboratorium te Amsterdam zal worden bewaard, als onderdeel van de rijke gallenverzamelingen, die daar bijeengebracht zijn.

De van Nederland tot 1939 bekend geworden galmuggen en andere galvormende *Diptera* zijn te vinden in de nieuwe naamlijst, door DE MEIJERE (1939, p. 137) samengesteld. Van de auteur kreeg ik bovendien opgave van enkele gallen, die sedert aan hem bekend geworden zijn.

In de verzameling van het Instituut van de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen bevinden zich een aantal nog niet door mij vermelde gallen. Zij komen op cultuurgewassen voor. Dank zij de hulp van de Heer J. VAN SOEST, conservator aan dit instituut, kan ik deze gallen nu in mijn lijst opnemen. Achter de vindplaats staat vermeld P.Z.D. Toch zijn nog lang niet alle gallen op cultuurplanten opgenomen, daar ik het materiaal daarvan niet in handen heb kunnen krijgen.

Vele personen hebben bij het verzamelen van materiaal geholpen. De afkortingen van de geregelde medewerkers zijn reeds in de vorige bijdragen vermeld. In dit derde supplement staat A voor H. ALTA, van wie ik belangrijk materiaal ontving, door hem op zijn zwerftochten door Nederland bijeengebracht.

Reeds in zijn studententijd verzamelde P. N. VAN KAMPEN, later hoogleraar in de Zoölogie te Leiden, te vroeg aan de wetenschap ontvallen, vele gallen. Een verzameling daarvan is, zover mij bekend,

niet bewaard gebleven, maar vele gallen zijn opgetekend en afgebeeld in het door hem lange jaren bijgehouden „biologisch dagboek”. Dank zij de welwillendheid van Mevrouw L. VAN KAMPEN-ZERNIKE mocht ik deze dagboeken doorwerken. Ik ontleen daaraan enkele gallen. Ze worden vermeld met achter de vindplaats de afkorting v. K.

Voor de eerste maal worden gallen op loof- en levermossen in deze lijst opgenomen. Dat deze gallen in Nederland voorkomen, was reeds lang bekend. GARJEANNE (1909, p. 212) beschreef twee mosgallen in de Levende Natuur. Deze gallen zijn zeer klein, nauwelijks met het blote oog waar te nemen en ze komen zodoende slechts in handen van personen, die zich op de studie van de mossen toeleggen. Van 7 soorten van loofmossen en van een levermos zijn mij gallen, die alle door aaltjes veroorzaakt worden, bekend en in dit supplement opgenomen. Zonder twijfel zal hun aantal in Nederland zeer veel groter zijn.

Dr A. C. OUDEMANS, onze bekende acaroloog, heeft vastgesteld, dat de naam *Phytoptus* prioriteit heeft voor *Eriophyes*, die in de vorige lijsten gebezigd werd. Er zijn bovendien enkele soortnamen van galmijten veranderd.

Eriophyes macrorrhynchus NAL., zie no. 2, 3, 8 en 9, wordt *Phytoptus aceris* KALT.

Eriophyes rudis calycophthirus NAL., zie no. 46, wordt *Phytoptus rudis blastocoptes* RATZ.

Eriophyes vermiformis NAL., zie no. 85, wordt *Phytoptus coryli* v. FRAU.

Eriophyes piri PAGENST., zie no. 87 en 244, wordt *Phytoptus piri* WESTW.

Eriophyes psilaspis NAL., zie no. 568, wordt *Phytoptus taxi* MURRAY.

Eriophyes ulmicola NAL., zie no. 617 en 618, wordt *Phytoptus campestricola* v. FRAU.

Eriophyes drabae NAL., zie no. 668, wordt *Phytoptus drabae-muralis* AMERL.

Eriophyes phloeocoptes NAL., zie no. 815, wordt *Phytoptus pruni* AMERL.

Mij rest nog, allen dank te zeggen, die in meerdere of mindere mate hebben medegewerkt bij het verzamelen van gallen en die hun vondsten aan mij hebben afgestaan. Verdere medewerking zal zeer op prijs worden gesteld.

LITERATUUR.

- DOEKSEN, J., Kwade koppen van het vlas, (*Linum usitatissimum* LINNÉ) veroorzaakt door *Thrips lini* LADUREAU. Tijdschrift v. Plantenziekten, Vol. XLIV, 1940, p. 1—44.
- DOCTERS VAN LEEUWEN, W. M., Zoocecidien van het eiland Terschelling. Entom. Berichten. Vol. X, 1938, p. 65—68.
- Een gal op de akkerdistel (*Cirsium arvense*). De Levende Natuur, Vol. XVIII, 1939, p. 306—308.
- De in Nederland voorkomende door *Hymenoptera* gevormde gallen. Entomol. Berichten. Vol. X, 1939, p. 175—180.
- HOUARD, C., Les Zoocécidies des Plantes d'Europe et du Bassin de la Méditerranée. Vol. III, Paris, 1913, p. 1338, no. 6651.
- GARJEANNE, A. J. M., Twee zeldzame gallen. De Lev. Natuur. Vol. XIV, 1909, p. 212—214.
- MASSALONGO, C., Galle e simili produzioni anormali. Marcellia, Vol. VIII, 1909, p. 138.
- DE MEIJERE, J. C. H., Naamlijst van Nederlandsche Diptera, afgesloten 1 April 1939. Tijdschr. v. Entomologie. Vol. LXXXII, 1939, p. 137—174.
- MOLLIARD, M., Recherches sur les cécidies florales. Thèses. Ann. Sci. nat. Bot. Paris, Vol. I, p. 67—245.
- OUDEMANS, A. C., Nieuwe vondsten op het gebied der systematiek en der nomenclatuur der Acari. Tijdschrift voor Entomologie. Vol. LXXXI, 1938, p. II-X en p. LXX-LXXXI.
- WILDER, J., Biologie en Morphologie van *Psylla buxi* L. Proefschrift. Wageningen, 1941.

NIEUWE GALLEN.

Abies nobilis LINDL.

843. *Dreyfusia piceae* RATZ. f. *bouvieri* CHOLODK. R. 1) 3. Bussum, P. Z. D.

Achillea Millefolium L.

844. *Oxyina flavipennis* H. Lw. R. 53. Bloemendaal, v. K.

Aegopodium Podagraria L.

845. *Aphis podagrariae* SCHRK?R. 91. Oirschot.
846. *Phytoptide*. Schermen gedrongen, bloemen vergroend. Oirschot.

Agrostis stolonifera L.

847. *Brachycolus stellariae* HARDY. R. 118. Zeeland bij Nijmegen, Ja.

Ajuga reptans L.

848. *Myzus ajugae* SCHOUT. R. 129. Oirschot.

Allium Cepa L.

849. *Tylenchus dipsaci* KÜHN. R. 143. Zeeland, P. Z. D.

1) R = H. ROSS und H. HEDICKE. Pflanzengallen Mittel- und Nord-europas. Jena, 1927.

Anemone nemorosa L.

850. *Aphelenchus olesistus* RITZ. BOS. R. 202. Kotten, A.

Anthyllis vulneraria L.

851. *Phytoptide*. R. 246. Terschelling, S. J. VAN OOSTSTROOM.

Apera Spica-venti P. B.

852. *Tylenchus* species. R. 127. Havelte.

Aquilegia vulgaris L.

853. *Dasyneura aquilegiae* KIEFF. (HOUARD, p. 1338). Den Haag, P. Z. D.; Groningen, P. Z. D.

Aulacomnium androgynum SCHWAEGR.

854. *Tylenchus* species. Gal in de broedknoppen. Nederland, A. J. M. GARJEANNE.

Avena sativa L.

855. *Oscinosoma frit* L. R. 382. Wageningen, P. Z. D.

856. *Tarsonemus spirifex* MARCH. R. 393. Apeldoorn, P. Z. D.

857. *Tylenchus dipsaci* KÜHN. R. 377. Apeldoorn, P. Z. D.; Winschoten, P. Z. D.

858. *Heterodera radiculicola* GR. R. 376. Weiwerd (Gron.), P. Z. D.

Barbarea intermedia BOR.

859. *Cecidomyide*. R. 403. Wijchen, Ja.

Barbarea vulgaris R.Br.

860. *Dasyneura sisymbrii* SCHRK. R. 402. Heumen, Ja.

Brachythecium rutabile BR.

861. *Tylenchus* species. R. 462. Leiduin, G. K. Monnikendam; Amsterdam, D. PIEK; Hilversum, P. ARENS.

Brassica oleracea L.

862. *Gephyraulus raphanistri* KIEFF. R. 474. Naaldwijk, P. Z. D.

863. *Contarimia geisenheimeri* RUEBS. R. 475. Westland, P. Z. D.

Bryonia dioeca JACQ.

864. *Phytoptide*. Verdikking van de hoofdnerf met tamelijk sterke, witte beharing. Valkenburg, H. DIECKMANN.

Calamagrostis lanceolata ROTH.

865. *Poomyia hellwigi* RUEBS.? R. 518. Lindevallei.

Capsella Bursa-pastoris MED.866. *Aphis capsellae* KALT. R. 560. Leersum.**Carex nemorosa** REB.867. *Wachtliella ripariae* WINN. R. 604. Beuningen, Ja.**Carex species.**868. *Diraphia crefeldensis* MINK. R. 585. Lindevallei, A; Groesbeek, G. HARMSSEN.**Cattleya species.**869. *Eurytoma orchidacearum* WESTW. Stengelgal. Almelo, P. Z. D.**Cephaloziella Starkei** SCHIFFN.870. *Tylenchus* species. Gal in de broedknoppen. Hilversum, A. J. M. GARJEANNE.**Chenopodium polyspermum** L.871. *Chromoderus fasciatus* MÜLL. R. 682. Vogelenzang, G.**Chrysanthemum indicum** L.872. *Heterodera radicolica* GR. Wortelgallen. Naaldwijk, P. Z. D.**Coronopus procumbens** GILIB.873. *Aphide?* De bloeiwijzen zijn in geelachtig-groene kluwens van kleine blaadjes veranderd. Ofschoon geen bewoners gevonden werden, zijn de gallen waarschijnlijk door bladluizen gevormd. Nader onderzoek, vroeg in het jaar, het materiaal werd door mij in Augustus gevonden, is zeer gewenst. Terneuzen.**Cotoneaster integerrima** MED.874. *Phytoptus piri* WESTW. R. 802. Haarlem, v. K.**Crataegus Oxyacantha** L.875. *Anthonomus pedicularis* L. ¹⁾ De bloem blijft gesloten, verdroogt en valt af. De gal maakt op vlakke onderlaag schokkende, huppelende bewegingen, veroorzaakt door de levende larve. Leersum.**Crataegus species.**876. *Dentatus crataegi* FONSC. R. 813. Valkenburg, H. DIECKMANN.

1) De kever werd door Dr D. L. UYTENBOOGAART gedetermineerd.

Crepis biennis L.

877. *Tylenchus devastatrix* KÜHN. R. 822. Mechelen (Z. L.)
 878. *Phytoptus rechingeri* NAL. R. 829. Beuningen, Ja.

Cucumis sativus L.

879. *Heterodera radicolica* GR. R. 835. Naaldwijk, P. Z. D.

Cydonia maliformis MILL.

880. *Rhopalosipum fitchi* SANDERS. Bladhelften naar onderen toe gebogen, hoofdnerf gekromd, vorm onregelmatig. Valkenburg, H. DIECKMANN.
 881. *Phytoptide*. Kleine knobbeltjes op de schors van dunne twijgen, de oppervlakte daarvan wordt onregelmatig, knobbelig. St. Pancras, J. VAN HERWIJNEN; Bergen-binnen, D. MAC. GILLAVRY.

Dianthus Caryophyllus L.

882. *Tylenchus dipsaci* KÜHN. R. 880. Maartensdijk, P. Z. D.

Dicranum scoparium Sc.

883. *Tylenchus* species. R. 884. Hilversum, P. ARENS.

Draba verna L.

884. *Phytoptus drabae-muralis* AMERL. R. 900. Driehuizen-Westerfeld, A. GORTER en P. J. VAN NIEUWENHOVEN.

Epilobium montanum L.

885. *Mompha decorella* STEPH. R. 922. Boekel, Ja; Kotten.
 886. *Coleopteron*. Boven de knopen ontstaan rode, afgeronde zwellingen, ± 3 mm in diameter en $\pm 1\frac{1}{2}$ mm hoog. Een dergelijke gal wordt op *E. angustifolium* L. veroorzaakt door *Craponius epilobii* PAYK., zie H. ROSS en H. HEDICKE no. 921. Kotten.

Equisetum palustre L.

887. Veroorzaker onbekend. R. 934. Willemsoord bij Steenwijk.

Erucastrum gallicum O. E. SCHULZ.

888. *Gephyraulus raphamistri* KIEFF. R. 963. Hoenza Driel en de Ooy bij Nijmegen, Ja.

Eryngium maritimum L.

889. *Aphide*. Bladeren naar boven ingerold en gekroesd. Texel, A.

Fagus silvatica L.

890. *Cryptococcus fagi* BÄRENSPR. R. 1012. Nederland, P. Z. D.
 891. *Phytoptus stenaspis blastophthirus* NAL. R. 1006. Hilversum, v. K.

Festuca arundinacea SCHREB.

892. *Phytoptide*. Bloemen vergroend. Een dergelijke gal wordt niet van deze soort, maar wel van *F. ovina* L. opgegeven, zie H. ROSS en H. HEDICKE, no. 1046. Hitzerskade, (Z. Beveland), SL.; Ewijk, Ja.

Filipendula Ulmaria MAXIM.

893. *Dasyneura engstfeldi* RUEBS. Kleine, ronde galletjes ontstaan uit de bloemen. Ze zijn $\pm$ 1 mm groot, behaard en rood gekleurd. Zie MOLLIARD, 1895, p. 187. Gouda, W; Groesbeek.

Fragaria Ananassa DUCH.

894. *Aphelenchus fragariae* RATZ. R. 1070. Naaldwijk, P. Z. D.

Fraxinus excelsior L.

895. *Dasyneura fraxinea* KIEFF. R. 1087. Valkenburg, H. DIECKMANN.
 896. *Phytoptide*. R. 1088? Bennekom, P. Z. D.

Galium Cruciata L.

897. *Phytoptus galii* KARP. R. 1127. Gennep, Ja.

Galium pumilum MURR.

898. *Trotteria galii* RUEBS. R. 1134. Gennep, Ja.

Galium silvaticum L.

899. *Trotteria galii* RUEBS. R. 1134. Wijchen, Ja.

Galium verum L.

900. *Dasyneura galiicola* F. LW. R. 1102. Texel, A.

Gentiana Pneumonanthe L.

901. *Phytoptus kernerii* NAL. R. 1164. Schoonlo.

Geum urbanum L.

902. *Philaenus spumarius* L. R. 1186. Breukelen, A.

Hedera Helix L.

903. *Aphis hederæ* KALT. R. 1207. Nederland, P. Z. D.

Hieracium murorum L.

904. *Macrosiphum hieracii* KALT. R. 1243. Winterswijk.

Hieracium umbellatum L.

905. *Macrolabis hieracii* RUEBS. R. 1232. Lochem, So.

Hordeum vulgare L.

906. *Chlorops taeniopus* MEIG. R. 1289. Wageningen, P. Z. D.

Hypericum maculatum CRANTZ.

907. *Phytoptide?* Bloemen vergroend. Groesbeek.

Hypnum cupressiforme L. var. lacunosum BRID.

908. *Tylenchus* species. Wassenaar, J. J. BARKMAN.

Hypochoeris radicata L.

909. *Phytoptide*. Bloemen sterk vergroend, omwindsel normaal, hoofdjes in geelgroene kussentjes veranderd. Terschelling.

910. *Tylenchus* species R. 1335. Malden, Ja.

Larix decidua MILL.

911. *Phytoptus pini laricis* v. TUB. R. 1410. Nederland, P. Z. D.

Laurus nobilis L.

912. *Trioza alacris* FLOR. R. 1448. Nederland, P. Z. D.

Leontodon autumnalis L.

913. *Phytoptide*. R. 1463. Wormerveer, K.; Borger.

Lepidium Draba L.

914. *Aphide*. R. 1470. Hoek van Holland, So.

Leptodictium riparium WARNST.

915. *Tylenchus* species. Ouddorp bij Alkmaar, J. J. BARKMAN.

Linaria vulgaris MILL.

916. *Diodaulus linariae* WINN. R. 1491. Groesbeek, Ja; Nederweert.

Linum usitatissimum L.

917. *Thrips lini* LAD. „Kwade koppen”. Zeeland, J. DOEKSEN.

Lonicera Periclymenum L.

918. *Dasyneura periclymeni* RUEBS. R. 1508. Kotten.

Lonicera tatarica L.

919. *Rhopalosiphoninus loniceræ* SIEBOLD. R. 1512. Valkenburg,
H. DIECKMANN.

Lotus uliginosus SCHKUHR.

920. *Phytoptus euaspis* NAL. R. 1522. Kotten; Oirschot.

Lupinus luteus L.

921. *Coleopteron*. Knobbels op de wortels, 4-8 mm in diameter.
Ede, P. Z. D.

Malachium aquaticum Fr.

922. *Macrolabis stellariae* LIEBEL. R. 2686. Kotten.

Malus silvestris MILL.

923. *Eriosoma lanuginosum* HAUSM. R. 1798. Leersum.
924. *Eriosoma lanuginosum* HAUSM. R. 1802. Leersum.
925. *Dasyneura mali* KIEFF. R. 1813. Middelaar, Ja.

Matricaria inodora L.

926. *Phytoptide*. Bloemen sterk vergroend. Wormerveer, Kl.

Medicago falcata L.

927. *Dasyneura ignorata* WACHTL. R. 1573. Hoenza Driel bij
Nijmegen, Ja; Voorst.

Medicago lupulina L.

928. *Dasyneura lupulinae* KIEFF. R. 1572. Zoetermeer, So.

Medicago sativa L.

929. *Phytoptus plicator* NAL. R. 1584. Voorst.

Medicago varia MARTYN.

930. *Dasyneura ignorata* WACHTL. R. 1573. Eck en Wiel.

Melilotus officinalis MED.

931. *Phytoptide*. R. 1596. Rotterdam, Kl.

Mnium rostratum SCHRAD.

932. *Tylenchus* species. R. 1616. Leiduin, G. K. MONNIKENDAM.

Ononis vulgaris ROUY. ssp. legitima BRIQ.

933. *Phytoptus ononidis* CAN. R. 1663. Plasmolen.

Pedicularis silvatica L.

934. *Phyllocoptes pedicularis* NAL. R. 1710. Vlieland, W. MARGADANT.

Picea glauca Voss.

935. *Gilletteella cooleyi* GILL? ¹⁾. Vrij lange, rolronde, meestal gekromde, geelbruine gallen aan het einde van dunne takken. Waarschijnlijk wisselgeneratie van de wolluis, die op *Pseudotsuga Douglasi* CARR. leeft. Leersum.

Picea orientalis LINK.

936. *Pineus orientalis* DREYFUS. Wageningen. W. K. J. ROEPKE; Doorn.
937. *Dreyfusia nordmanniana* ECKST. Wageningen, W. K. J. ROEPKE.

Pimpinella Saxifraga L.

938. *Kiefferia pimpinellae* KIEFF. R. 1785. Steenwijk.

Pinus Mugo TURRA.

939. *Phytoptus pini* NAL. R. 1790. Nederland, P. Z. D.

Pirus communis L.

940. *Dasyneura piri* BCHÈ. R. 1812. Nederland, P. Z. D.

Pisum sativum L. ssp. hortense A. et G.

941. *Phytoptide*. Bloemen vergroend, veranderd in grotere of kleinere kluwens van takjes en groene schubben. Uit Italië beschreven door MASSALONGO (1909, p. 138). Haamstede, W. C. BOOT; Bilthoven, P. J. SCHENK; Ouddorp, P. SPUYBROEK; de Bilt, P. Z. D.

Plantago lanceolata L.

942. *Phytoptide*. R. 1839. Lindevallei.

Plantago maritima L.

943. *Dasyneura schmidti* RUEBS. R. 1840? Gaasterland, P. VAN DER WIEL; Ameland, Ja.

Pleurozium schreberi MITT.

944. *Tylenchus* species. Wijchen, Ja.

Poa nemoralis L.

945. *Isthmosoma poicola* HED. R. 1854. Plasmolten, Ja.

¹⁾ De galvormer werd door Prof. Dr W. K. J. ROEPKE onder voorbehoud zo gedetermineerd.

Polygala vulgaris L.

946. *Phytoptus brevirostris* NAL. R. 1864. Petten, A.

Populus canadensis MOENCH.

947. *Pemphigus spirothecae* PASS. R. 1925. Niftrik, Ja.
 948. *Pemphigus filaginis* FONSC. R. 1930. Niftrik, Ja.
 949. *Pemphigus borealis* TULLGR. R. 1916, Rhijnauwen, S. J. VAN OOSTSTROOM.

Populus nigra L.

950. *Phytoptus populi* NAL. R. 1901. Nederland, P. Z. D.

Populus tremula L.

951. *Syndiplosis petioli* KIEFF. R. 1910. Vogelenzang, V. DE VRIES.
 952. *Phytoptus populi* NAL. R. 1901. Nederland, P. Z. D.

Prunus insiticia L.

953. *Phyllocoptes fockeui* NAL. et TROTT. R. 2016. Roermond, P.Z.D.

Quercus Robur L.

954. *Aspidiotus zonatus* FRFLD. R. 2102. Plasmolen.
 955. *Diplolepis agama* HTG. R. 2114. Plasmolen.
 956. *Cecidomyide*. R. 2135. Leersum.

Ranunculus acer L.

957. *Thripside*. Bloembekleedselen klein gebleven, kroonbladeren min of meer komvormig, geslachtsorganen slecht ontwikkeld. Terschelling.

Ranunculus bulbosus L.

958. *Cecidomyide*. R. 2243. Leersum.

Raphanus Raphanistrum L. ssp. segetum CLAUD.

959. *Contarinia nasturtii* KIEFF. R. 2250. Oirschot.

Raphanus Raphanistrum L. ssp. sativus DOMIN.

960. *Gephyraulus raphanistri* KIEFF. R. 2249. Eck en Wiel.

Rhacomitrium canescens BRID.

961. *Tylenchus species*. R. 2253. Wassenaar, J. J. BARKMAN.

Rhinanthus major EHRH.

962. *Philaenus spumarius* L. R. 2266. Lindevallei.
 963. *Rhopalomyia cristae-galli* KARSCH. In H. ROSS en H. HEDICKE, no. 2267, wordt deze gal als een bloemgal opgegeven. In

het door H. ALTA gevonden materiaal is de onderzijde van de bladeren met een dikke, witte, wollige beharing bekleed. Lindevallei.

964. *Taeniothrips atratus* HAL.¹⁾ De bloemen blijven gesloten of zijn half open, de kroon blijft klein, is groenachtig en overigens slecht ontwikkeld. De kelk blijft normaal. Oirschot.

Ribes nigrum L.

965. *Aphis grossulariae* L. R. 2278. Valkenburg, H. DIECKMANN.

Ribes rubrum L.

966. *Phytoptus ribis* NAL. R. 2275. Nederland, P. Z. D.
967. *Aphis grossulariae* L. R. 2278. Valkenburg, H. DIECKMANN.

Ribes Uva-crispa L.

968. *Phytoptus ribis* NAL. R. 2275. Nederland, P. Z. D.
969. *Aphis grossulariae* L. R. 2278. Valkenburg, H. DIECKMANN.

Rorippa erythrocephala BORK.

970. *Dasyneura sisymbrii* SCHRK. R. 2293. Vlaardingen, J. KERN.

Rorippa prostata SCH. et THEL.

971. *Dasyneura sisymbrii* SCHRK. R. 2293. Ewijk, Ja.
972. *Contarinia nasturtii* KIEFF. R. 2297. Ewijk, Ja.

Rosa arvensis HUDS.

973. *Rhodites eglanteriae* HTG. R. 2307. Epen, W. BEIJERINCK.
974. *Wachtliella rosarum* HARDY. R. 2310. Epen, W. BEIJERINCK.

Rosa dumetorum THUILL.

975. *Rhodites eglanteriae* HTG. R. 2307. Middelaar, Ja.

Rosa Eglanteria L.

976. *Rhodites rosarum* GIR. R. 2306. Leersum.

Rosa micrantha SM.

977. *Rhodites rosae* L. R. 2301. Philippine, (Z.VI.) G; Beuningen, Ja.
978. *Blennocampa pusilla* KLUG. R. 2313. Winterswijk.

Salix aurita L.

979. *Pontania joergensei* ENSL. R. 2433. Eze bij Steenwijk.
980. *Laspeyresia servilleana* DUP. R. 2401. Gasselte.

Salix purpurea L.

981. *Rhabdophaga heterobia* H. Lw. R. 2385. Winterswijk.

1) Deze Thripside werd door Dr J. DOEKSEN gedetermineerd.

Salix triandra L.

982. *Rhabdophaga terminalis* H. Lw. R. 2381. Hulshorst, L; Oirschot.

Sambucus nigra L.

983. *Philaenus spumarius* L. R. 2466. Breukelen, A.

Sanguisorba minor SCOP.

984. *Phytoptus sanguisorbae* CAN. R. 2471. Velzen, P. VAN NIEUWENHOVEN; Bemelen, S. J. VAN OOSTSTROOM.

Saponaria officinalis L.

985. *Phytoptide*. R. 2476. Grebbe.

Scorzonera hispanica L.

986. *Heterodera radicola* GR. Knobbels op de wortels. Nederland, P. Z. D.

Secale Cereale L.

987. *Tylenchus dipsaci* KÜHN. R. 2534. Kilter bij Doetichem, P.Z.D

Sedum rupestre L. ssp. reflexum HEGI et SCHMID.

988. *Phytoptus destructor* NAL., *P. glaber* NAL. R. 2543 en 2544. Overijsselse Vecht, A.

Selinum Carvifolia L.

989. *Aphide*. Bloemen dicht bij elkaar en vergroend. Winterswijk.

Senecio aquatica HUDS.

990. *Contarinia jacobaeae* H. Lw. R. 2578. Neerbos, Ja; Ottersum, Ja.

Senecio erucifolius L.

991. *Contarinia jacobaeae* H. Lw. R. 2578. Neerbos, Ja.

Senecio vulgaris L.

992. *Contarinia jacobaeae* H. Lw. R. 2578. Gouda; Lindevallei.

Setaria viridis P. A.

993. *Phytoptide*. R. 2597. Wijchen, Ja.

Silene nutans L.

994. *Phytoptide*. Bladeren smal, min of meer gekromd, dicht op elkaar aan het einde van de stengels, behaard. Grebbe.

Sisymbrium supinum L.

995. *Aphide*. R. 2637? St. Andries bij Nijmegen, M. VAN EEUWIJK.

Solanum Dulcamara L.

996. *Philaenus spumarius* L. R. 2648. Kotten, A; Korenburgerven.

Solanum Lycopersicum L.

997. *Heterodera radicolica* GR. Knolletjes aan de wortels. Naaldwijk, P. Z. D.

Solanum nigrum L.

998. *Aphis evonymi* F. R. 2650. Leersum.

Solidago Virga-aurea L.

999. *Brachycaudus helichrysi* KALT. R. 2657. Kotten.

Sonchus oleraceus L.

1000. *Cystiphora sonchi* F. Lw. R. 2661. IJsselmonde, P. Z. D.

Sorbus Aucuparia L.

1001. *Phytoptide*. R. 1828. Plasmolen.
1002. *Contarima floriperda* RUEBS. R. 1831. Leersum.

Stellaria Holostea L.

1003. *Cecidomyide*. Kelk half gesloten, kroon niet of onvolkomen ontwikkeld, helmraden en stamper idem, oranje galmugmaden op de bloembodem. Kotten, A.

Syringa vulgaris L.

1004. *Phytoptus löwi* NAL. R. 2714. Nederland, P. Z. D.

Taxus baccata L.

1005. *Taxomyia taxi* INCHB. R. 2728. Kotten, A.

Thalictrum flavum L.

1006. *Aphide*. Bladeren en bloemen aan het einde van de stengels opeengehoopt, de bladeren gekroesd en gedraaid. Loosdrecht.

Tragopogon pratensis L. ssp. eupratensis TH.

1007. *Aulacidea tragopogonis* THOMS. R. 2796. Gassel.

Trifolium hybridum L.

1008. *Phytoptus plicator trifolii* NAL. R. 2813. Wijchen, Ja; Winterswijk.

Trifolium medium HUDS.

1009. *Phytoptus plicator trifolii* NAL. R. 2813. Beuningen, Ja.

Trifolium pratense L.

1010. *Tylenchus dipsaci* KÜHN. R. 2802. Mook, A.
 1011. *Phytoptus plicator trifolii* NAL. R. 2813. Wijchen, Ja.

Triticum litorale HOST.

1012. *Isthmosoma hyalipenne* WALK. f. *maritima* HED. R. 102.
 Kadzand, Sl.

Vaccaria pyramidata MED.

1013. *Aphide*. Bladeren gekroesd, dicht op elkaar zittend, bloemen slecht ontwikkeld. Schin op Geul, Ro.

Vaccinium uliginosum L.

1014. *Cecidomyide*. Gallen anders dan in H. ROSS en H. HEDICKE beschreven, zie no. 2868. Op de bovenkant van de bladeren zitten vlakke, gebolde uitstulpingen, ovaal, 6-10 mm lang en 4-7 mm breed. 't Centrum is groen met geelgroene bultjes en daaromheen ligt een $\pm$ 1 mm brede, purperen band. Aan de onderzijde leven in een kleine verdieping 1-4 lichtgele galmugmaden. Korenburgerven.

Veronica Teucrium L.

1015. *Dasyneura similis* F. LW. R. 2914? Ottersum, Ja.

Viburnum Opulus L.

1016. *Philaenus spumarius* L. R. 2928. Amersfoort, A.

Viola palustris L.

1017. *Philaenus spumarius* L. R. 2974. Lindevallei, A.